

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu: Historia Europy Wschodniej i Azji do 1917 r.
2. Kod przedmiotu: 18-HEWdo17-12Wsch2
3. Rodzaj zajęć: obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Wschodoznawstwo
5. Poziom studiów: I stopień
6. Profil studiów: Ogólnoakademicki
7. Rok studiów: I rok
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin: 30 godzin ćwiczeń
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: dr Bartłomiej Garczyk, garczyk@amu.edu.pl, dr Jan Witczak, witczak.jan@wp.pl, dr Marta Studenna-Skrukwa, studnia@amu.edu.pl, dr Magdalena Lachowicz, malachow@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu: Celem zajęć jest przedstawienie Studentom węzłowych zagadnień z Historii Europy Wschodniej i powiązanej z nią historycznie części Azji w okresie od pojawienia się na tym terenie organizacji plemiennych po rozpad Imperium Rosyjskiego z uwzględnieniem roli wielkich organizacji państwowych od Rusi Kijowskiej, poprzez Wielkie Księstwo Litewskie, Królestwo Polskie i Rzeczpospolitą po Imperium Rosyjskie. Krzyżowanie się na tym obszarze rozmaitych wpływów cywilizacyjnych, oddziałujących na procesy społeczne i gospodarcze oraz narodotwórcze.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

| Symbol EU dla zajęć/przedmiotu | Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka: | Symbole EK dla kierunku studiów |
|--------------------------------|--|---------------------------------|
| HOP_1 | Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu historii Europy Wschodniej i Azji w okresie oraz takie zjawiska jak – i teorie wyjaśniające | K_W01 |
| HOP_2 | Zna i rozumie znaczenie funkcjonowania na obszarze Europy Wschodniej i Azji w ciągu tysiąclecia wielkich formacji, takich jak Ruś Kijowska, Wielkie Księstwo Litewskie, Imperium Rosyjskie, Zakon Niemiecki, Rzeczpospolita dla kształtowania współczesnej tożsamości nowoczesnych narodów | K_W06 |
| HOP_3 | Potrafi postawić właściwe pytania dotyczące istotnych zagadnień z przeszłości Europy wschodniej i Azji i wskazać na najważniejsze źródła i literaturę oraz zaplanować przedstawienie ich w formie referatu lub prezentacji | K_U01, K_U07, K_U08 |
| HOP_4 | Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i samodzielnego planowania uczenia się | K_K01, K_K02 |

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

| Treści programowe dla zajęć/przedmiotu: | Symbol EU dla zajęć/przedmiotu |
|--|--------------------------------|
| Poznańskie środowisko badaczy dziejów Rosji i Europy Wschodniej. Znaczenie tematyki historycznej dla rozumienia problematyki obszaru poradzieckiego. | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |
| Etno- i topogeneza Słowian: stan wiedzy, dyskusje i spory | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |
| Ruś i Bizancjum. Misje bizantyjskie u Słowian. Powstanie pisma słowiańskiego i chrzest Rusi. | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |
| Znaczenie chrześcijaństwa wschodniego dla rozwoju kultury ruskiej. Literatura i historiografia staroruska. Architektura. | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |

| | |
|---|-------------------------------|
| Wielki szlak jedwabny w starożytności i średniowieczu, znaczenie wielkiego stepu dla losów Europy Wschodniej. | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |
| Podziały dzielnicowe, rozpad na zachodnioruski i wielkoruski obszar językowy. Wpływ podziałów politycznych na dalszy podział Słowiańszczyzny wschodniej. | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |
| W. Ks. Litewskie – lokalne mocarstwo, unia z Polską. | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |
| Budowa tzw. „scentralizowanego państwa” przez Moskwę. Rola idei „Moskwy III Rzymu” i dalszy rozwój ideologii państwowej Rosji jako prawosławnego mocarstwa. | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |
| Państwo kozackie – idea i nieudana próba budowy pierwszego państwa ukraińskiego | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |
| Ustrój Imperium Rosyjskiego – ewolucja w XVIII-XIX w. Organy władzy, administracja i prawo, stan szlachecki, wojsko, służba cywilna. | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |
| Rosyjska filozofia i myśl społeczna od oświecenia do srebrnego wieku. | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |
| Złoty wiek literatury rosyjskiej: Puszkina, Gogol, Szewczenko, Dostojewski, Tolstoj. | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |
| Marksizm w Rosji. Lenin, jego dorobek i ideologia. Socjaldemokracja Rosyjska | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |
| System partyjny Rosji po utworzeniu Dumy Państwowej. Życie polityczne po 1905 r. | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |
| Dlaczego bolszewicy zwyciężyli? | HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4 |

5. Zalecana literatura:

- Błażejowski A., *Starożytni Słowianie*, Wrocław-Warszawa-Kraków 2007
- Bumblauskas A., *Wielkie Księstwo Litewskie. Wspólna historia, podzielona pamięć*, Warszawa 2013.
- Duczko W., *Ruś Wikingów*, Warszawa 2007;
- Gumilow L., *Od Rusi do Rosji*, Warszawa 2004;
- Mucha B., *Historia literatury rosyjskiej od początków do czasów najnowszych*, Wrocław 2002;
- Pipes R., *Rosja carów*, Warszawa 2006;
- *Powieść minionych lat*. (Przełożył i opracował F. Sielicki), Wrocław 1999; [wybrane fragmenty];
- Riasanovsky N. V., Steinberg M. D., *Historia Rosji*, Kraków 2009;
- Serczyk W. A., *Poczet władców Rosji. Romanowowie*, Wydawnictwo Puls 1992;
- Walicki A., *O Rosji inaczej*, Warszawa 2019;
- Walicki A., *Zarys myśli rosyjskiej od oświecenia do renesansu religijno-filozoficznego*, Kraków 2005;

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

| Metody i formy prowadzenia zajęć | X |
|--|---|
| Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień | |
| Wykład konwersatoryjny | |
| Wykład problemowy | |
| Dyskusja | X |
| Praca z tekstem | X |
| Metoda analizy przypadków | X |
| Uczenie problemowe (Problem-based learning) | |
| Gra dydaktyczna/symulacyjna | |
| Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych) | |
| Metoda ćwiczeniowa | X |
| Metoda laboratoryjna | |
| Metoda badawcza (dociekania naukowego) | |
| Metoda warsztatowa | |
| Metoda projektu | |
| Pokaz i obserwacja | |

| | |
|--|--|
| Demonstracje dźwiękowe i/lub video | |
| Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”) | |
| Praca w grupach | |
| Inne (jakie?) - | |
| Obserwacja aktywności na zajęciach | |

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

| Sposoby oceniania | Symbole EU dla zajęć/przedmiotu | | | |
|---|---------------------------------|-------|-------|-------|
| | HOP_1 | HOP_2 | HOP_3 | HOP_4 |
| Egzamin pisemny | | | | |
| Egzamin ustny | | | | |
| Egzamin z „otwartą książką” | | | | |
| Kolokwium pisemne | | | | |
| Kolokwium ustne | X | X | X | X |
| Test | | | | |
| Projekt | | | | |
| Esej | | | | |
| Raport | | | | |
| Prezentacja multimedialna | | X | X | X |
| Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa) | | | | |
| Portfolio | | | | |
| Inne (jakie?) - | | | | |
| ... | | | | |

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

| Forma aktywności | | Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności |
|---|--|---|
| Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem | | 30 |
| Praca własna studenta* | Przygotowanie do zajęć | 15 |
| | Czytanie wskazanej literatury | 15 |
| | Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp. | |
| | Przygotowanie projektu | |
| | Przygotowanie pracy semestralnej | |
| | Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia | |
| | Inne (jakie?) - | |
| | ... | |
| SUMA GODZIN | | 60 |
| LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU | | 2 |

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomite opanowanie faktografii z zakresu historii Europy Wschodniej i Azji do 1917 r. Umiejętność sformułowania zwartej wypowiedzi na temat historii Europy Wschodniej i Azji do 1917 r., będącej świadomą refleksją w bardzo dobrym języku naukowym. Bardzo dobra znajomość podstawowej literatury naukowej przedmiotu. Pełna frekwencja na zajęciach.

dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobre opanowanie faktografii z zakresu historii Europy Wschodniej i Azji do 1917 r.. Umiejętność sformułowania zwartej wypowiedzi na temat historii Europy Wschodniej i Azji do 1917 r., będącej świadomą refleksją w dobrym języku naukowym. Dobra znajomość podstawowej literatury naukowej przedmiotu. Frekwencja na zajęciach.

dobry (db; 4,0): dobre opanowanie faktografii z zakresu historii Europy Wschodniej i Azji do 1917 r. Umiejętność sformułowania wypowiedzi na temat historii Europy Wschodniej i Azji do 1917 r., będącej świadomą refleksją w poprawnym języku naukowym. Dobra znajomość podstawowej literatury naukowej przedmiotu. Frekwencja na zajęciach.

dostateczny plus (+dst; 3,5): dobre opanowanie faktografii z zakresu historii Europy Wschodniej i Azji do 1917 r. Umiejętność sformułowania wypowiedzi na temat historii Europy Wschodniej i Azji do 1917 r., w poprawnym języku naukowym. Znajomość podstawowej literatury przedmiotu. Frekwencja na zajęciach.

dostateczny (dst; 3,0): elementarne opanowanie faktografii z zakresu historii Europy Wschodniej i Azji do 1917 r. Umiejętność sformułowania poprawnej językowo wypowiedzi na temat historii Europy Wschodniej i Azji do 1917 r. Elementarna znajomość literatury naukowej przedmiotu. Frekwencja na zajęciach.

niedostateczny (ndst; 2,0): nieznajomość faktografii z zakresu historii Europy Wschodniej i Azji do 1917 r. Nieumiejętność sformułowania poprawnej wypowiedzi na temat historii Europy Wschodniej i Azji do 1917 r. Brak elementarnego rozeznania w literaturze naukowej przedmiotu.